

3. Архитектурни стилове на софтуерни системи- Резюме

Софтуерна архитектура(СА)-Колекция от структури, които представят различни гледни точки върху системата. Всяка структура се състои от елементи, техните външно видими характеристики и връзките между тях. 4+1 изгледи: (по Kruchten):

- Logical view (Логически изглед)
- Process view (Процесен изглед)
- Development view (Изглед на разработка)
- Deployment view (Изглед на внедряване)
  - Scenarios (Сценарии)

Архитектурни стилове:

- **Logical view** на софтуера има четири нива на абстракция:
  - **Components and connectors** (Компоненти и конектори)
  - Техните интерфейси
  - **Architectural configurations** – специфична топология на взаимосвързани компоненти и конектори
  - **Architectural styles** – шаблони за успешни и практически доказани архитектурни конфигурации

По-точно:

Architectural style дефинира семейство от системи под формата на шаблон за структурна организация. Стиловете определят:

- Речника от **components and connectors**, които могат да се използват в даден стил
- Набор от ограничения за това как могат да бъдат комбинирани, например:
  - Топология на описанията (например: без цикли)
  - Семантика на изпълнението (напр. процесите се изпълняват паралелно)

Architectural Styles:

- **Pipe-and-Filter style** (Стил „Тръба и филтър“)
- **Layered** (Слоест стил)
- **Client-server** (Клиент-сървър)
- **Repository/Blackboard** (Репозитори/Табло)
- **Model-View-Controller (MVC)**
- **Implicit invocation/ Message passing** (Имплицитно извикване/Предаване на съобщения)
- Други

Pipe-and-Filter Style (Стил „Тръба и филтър“)

- Всяка компонента (**filter**) в системата предава данни последователно към следващата компонента.
- Конекторите (**pipes**) между филтрите представляват механизмите за реален трансфер на данни.
- Името „pipe and filter“ идва от оригиналната Unix система, където е било възможно да се свързват процеси чрез **pipes**.
- **Pipes** предават текстови потоци от един процес към друг.
- **Filters** представляват изчислителни единици в системата:
  - Четат данни чрез входните си интерфейси
  - Обработват данните
  - Изпращат обработените данни към изходните си интерфейси
- Филтрите нямат информация за съседните си компоненти.
- **Pipes** имат задачата да прехвърлят данните от изхода на един филтър към входа на следващия.

Вариации на Pipe-and-Filter Style:

- **Batch-sequential** (Партидно-последователен)
- **Parallelism / Redundancy** (Паралелизъм/Излишък)

Loopback & Variations of Pipe-and-Filter Style (Вариации на стил „Pipe-and-Filter“)

- В контекста на комуникационен протокол:
  - **Pipeline/Stream** – Обработката на данни може да започне веднага след получаването на първия байт от **filter**.
  - Сравнение с **Batch-sequential style**, при който е необходимо всички данни да бъдат прехвърлени, преди **filter** да започне работа с тях.

Advantages of Pipe-and-Filter Style (Предимства на стил „Pipe-and-Filter“)

- Интуитивен и лесен за разбиране
- **Filters** работят самостоятелно и могат да се разглеждат като „black boxes“ (черни кутии), което води до гъвкавост по отношение на поддръжка и повторно използване
- Лесна реализация на паралелност (**concurrency**) (не е приложимо при batch-sequential)
- Лесно приложение в структури на бизнес процеси
- Подходящ, когато обработката може да се раздели на независими стъпки

Disadvantages of Pipe-and-Filter Style (Недостатъци на стил „Pipe-and-Filter“)

- Трудно реализиране на интерактивни приложения поради последователността на стъпките
- Слаба производителност
- Всеки **filter** трябва да извършва парсинг/депарсинг на данни
- Трудност при споделяне на глобални данни
- **Filters** трябва да се съгласуват за формата на данните

Проблеми при стил „Pipe-and-Filter“

- **Complexity** (Сложност) – В разпределена среда, ако филтрите работят на различни сървъри
- **Reliability** (Надеждност) – Необходима е инфраструктура, гарантираща непрекъснат поток от данни
- **Idempotency** (Идемпотентност) – Откриване и премахване на дублиращи се съобщения

- **Контекст и състояние** – Всеки филтър трябва да има достатъчен контекст за изпълнение на задачите си, което може да изиска значителна информация за състоянието

Shared-Data Style (Стил „Споделени данни“)

- Активно използван в системи, където компонентите трябва да прехвърлят големи обеми от данни
- **Shared-data** може да се разглежда като **connector** между компонентите

Вариации на Shared-Data Style:

- **Blackboard** – При изпращане на данни към **shared-data connector**, всички компоненти се информират (активен агент)
- **Repository** – е пасивен, без известяване към компонентите

Предимства на стил „Споделени данни“-Shared-Data Style:

- **Scalability** (Мащабируемост) – Лесно добавяне на нови компоненти
- **Concurrency** (Паралелност) – Всички компоненти могат да работят едновременно
- Ефективен при работа с големи обеми от данни
- Централизирано управление на данните
- Подобрени условия за сигурност и резервно копиране
- Независимост на компонентите от източника на данни

Недостатъци на Shared-Data Style:

- Трудно приложение в разпределени среди
- Поддържане на единен модел на данни
- Промените в модела могат да доведат до допълнителни разходи
- Зависимост между **blackboard** и източниците на знания
- Възможност за „bottleneck“ (тясно място) при твърде много клиенти

Client-Server Style (Клиент-Сървър Стил)

- Системата е изградена от **servers** (сървъри), предлагащи услуги, и **clients** (клиенти), които ги използват
- **Servers** не е нужно да знаят информация за клиентите си
- Класическа реализация – **thin client** (тънък клиент)
  - Клиентът управлява потребителския интерфейс
  - Сървърът обработва данните и бизнес логиката
- **Fat clients** (дебели клиенти) могат да изпълняват част от обработката

Three-Tier Client-Server Model (Три-слоен клиент-сървър модел):

- По-добра производителност
- По-добра сигурност

Предимства: Централизация на данни, Сигурност, Лесно резервно копиране и възстановяване

Недостатъци:

- Натоварване на сървъра при много клиенти
- Проблеми при отказ на сървъра
- Необходимост от устойчивост на грешки (redundancy/fault-tolerance)

Layered Style (Слоест Стил)

- Представя системата като юерархично организирани слоеве
- Всеки слой предлага услуги на слоя над него и използва услугите на слоя под него

Rules:

- Всеки слой действа като:
  - **Server** за слоя над него

- **Client** за слоя под него
- Интерфейсите наподобяват **APIs (Application Programming Interfaces)**

Предимства:

- Скриване на вътрешната структура на слоевете
- Абстракция – минимизиране на сложността
- Подобрена кохезия – всеки слой поддържа сходни задачи
- Подобрено тестване чрез „stub“ слоеве

Недостатъци:

- Трудност при разграничаване на отделни слоеве в някои системи
- Ограничения в комуникацията между слоевете може да повлият на производителността
- Понякога се използват вертикални слоеве

Object-Oriented Style (Обектно-Ориентиран Стил)

- **Objects** представляват изчислителни единици
- Отговорни са за поддържане на вътрешната си интегритет
- Свързват се чрез съобщения и/или извиквания на методи

Предимства:

- **Encapsulation** на данни и логика
- Декомпозиция на системата на взаимодействащи агенти

Недостатъци:

- Обектите трябва да знайт идентичността на други обекти, за да взаимодействват
- Нежелани ефекти при извикване на методи

Implicit Invocation Style (Стил „Имплицитно извикване“)

- Компонентите взаимодействат чрез **events** (събития)
- **Event bus** е основният **connector**

Предимства:

- Ниска свързаност (**loose coupling**)
- Лесна подмяна и повторно използване на компоненти
- Подходящ за разпределени системи
- Лесно проследяване и записване на събития

Недостатъци:

- Неясна структура на системата
- Трудност при контролиране на последователността на изпълнение
- Трудно отстраняване на грешки
- Проблеми с надеждността при повреда на **event bus**

Заключение: **Architectural styles** представляват полезно знание за решаване на често срещани проблеми в софтуерните системи. Стиловете имат теоретично значение, но рядко се използват изолирано. Дизайнът на системи обикновено комбинира различни стилове. Тази комбинация трябва да отговаря на максимален брой изисквания на потребителите.